

กระทู้ถามที่ ๗๕๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติงานเดินสำรวจเพื่อออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎร
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ตามที่กรมที่ดินดำเนินการจัดทำแผนเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎร โดยได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานเดินสำรวจออกโฉนดจากเดิมที่ส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ตามแผนงานเพียงอย่างเดียว มาเป็นวิธีกระจายอำนาจให้สำนักงานที่ดินจังหวัด หรือสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทหน้าที่ในการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ มีการดำเนินการสองแนวทางคือ การจัดส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางออกไปปฏิบัติงานเดินสำรวจเพื่อออกโฉนดในพื้นที่ ๔๗ จังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ดินตกค้างจากการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในปีก่อนๆ มีลักษณะกระจัดกระจาย แต่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถออกโฉนดได้ โดยให้ที่ดินจังหวัดเป็นศูนย์อำนาจการเดินสำรวจในพื้นที่อีก ๒๓ จังหวัดนั้น จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายในการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรมีกำหนดระยะเวลาที่ปี และให้ครอบคลุมทั่วประเทศอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. จากกรณีดังกล่าวตามข้อ ๑ รัฐบาลมีมาตรการจัดเก็บอัตราค่าธรรมเนียมแปลงละเท่าใด และเป็นเนื้อที่แปลงละกี่ไร่ รวมเป็นค่าธรรมเนียมทั้งหมดเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อำนาจ คลังผา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๗๕๖ ร.

ของ นายอำนาจ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี
เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติงานเดินสำรวจเพื่อออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎร

ข้าพเจ้า นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ รัฐบาลมีนโยบายในการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎร มีกำหนดระยะเวลากี่ปี
และให้ครอบคลุมทั่วประเทศอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. สภาพทั่วไป

กระทรวงมหาดไทยโดยกรมที่ดินได้ดำเนินการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตาม
แผนงาน/โครงการ ดังนี้

๑.๑ โครงการพัฒนากรรมที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศให้แล้วเสร็จ
ภายใน ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๔๗)

๑.๒ โครงการเร่งรัดออกโฉนดที่ดินให้แล้วเสร็จภายใน ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๓๗ -
๒๕๔๐)

๑.๓ โครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินและสอบเขตที่ดินทั้งตำบล (พ.ศ. ๒๕๓๔ -
๒๕๔๕)

๑.๔ โครงการออกโฉนดที่ดินแบบท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๔๕)

๑.๕ โครงการเดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ทั่วประเทศ
(พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๔๒)

๒. กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ

ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗

๓. มาตรการและผลการดำเนินการ

๓.๑ นโยบายในการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎร

รัฐบาลมีนโยบายเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้แก่ประชาชนที่ครอบครอง
ทำประโยชน์ในที่ดินที่เพิ่งออกโฉนดที่ดินได้ตามกฎหมายอย่างทั่วถึงและทั่วประเทศโดยเร็ว เพื่อให้สามารถ
นำไปใช้เป็นหลักฐานในการพัฒนาศักยภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นการสร้างหลักประกัน และ
สร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับประชาชนอย่างยั่งยืน

๓.๒ การดำเนินการสำรวจออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎร

๓.๒.๑ โครงการพัฒนากรรมที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ ให้แล้วเสร็จภายใน ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๔๗)

กระทรวงมหาดไทยโดยกรมที่ดินได้ดำเนินการสำรวจออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรทั่วประเทศโดยใช้เงินกู้จากธนาคารโลกและความช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐบาลออสเตรเลีย โดยจัดทำโครงการ เป็น ๔ ระยะ กำหนดแล้วเสร็จทั้งประเทศภายใน ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๔๗) การดำเนินการไม่ได้ดำเนินการทั่วประเทศในคราวเดียวกันมีการจัดลำดับความจำเป็นในการเข้าดำเนินการในแต่ละระยะ จึงมีผลให้เจ้าของที่ดินในบางจังหวัดและบางพื้นที่ต้องมีการรอกอย เนื่องจากการดำเนินการในระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมเรื่องของระวางแผนที่ภาพถ่าย เส้นโครงการ หมุดหลักฐานแผนที่ อัตราค่าสิ่ง ทรัพย์สินต่างๆ ทำให้ในระยะเริ่มต้นโครงการยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ได้ โดยในบางพื้นที่ยังไม่สามารถเข้าไปดำเนินการได้ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย โดยกรมที่ดินได้ประกาศแจ้งข้อติดขัดดังกล่าวให้สาธารณชนทราบแล้ว และนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๔๕ ได้ดำเนินการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตามโครงการดังกล่าวไปแล้ว จำนวน ๘,๘๐๐,๕๕๖ แปลง คิดเป็นพื้นที่ ๕๐,๑๒๘,๕๓๓ ไร่

๓.๒.๒ โครงการเร่งรัดออกโฉนดที่ดินให้แล้วเสร็จภายใน ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐) ดำเนินการในพื้นที่ ๑๖ จังหวัด มีผลการดำเนินงานรวมทั้งสิ้น ๔๑๗,๐๖๓ แปลง เนื้อที่ ๑,๒๕๗,๔๖๕ ไร่

๓.๒.๓ โครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินและสอบเขตที่ดินทั้งตำบล (งบปกติ) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๔๕ มีผลการดำเนินงานรวมทั้งสิ้น ๑,๓๗๖,๘๑๗ แปลง เนื้อที่ ๕,๕๓๘,๕๑๐ ไร่

๓.๒.๔ โครงการออกโฉนดที่ดินแบบท้องถิ่น (งบปกติ) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๔๕ มีผลการดำเนินงานรวมทั้งสิ้น ๒๕๑,๘๕๒ แปลง เนื้อที่ ๒,๒๕๒,๘๗๓ ไร่

๓.๒.๕ โครงการเดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๔๒ มีผลการดำเนินงานรวมทั้งสิ้น ๗,๖๑๑,๕๕๕ แปลง เนื้อที่ ๔,๘๒๑,๘๕๖ ไร่

คำถามข้อ ๒ จากกรณีดังกล่าวตามข้อ ๑ รัฐบาลมีมาตรการจัดเก็บอัตราค่าธรรมเนียมแปลงละเท่าใด และเป็นเนื้อที่แปลงละกี่ไร่ รวมเป็นค่าธรรมเนียมทั้งหมดเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. สภาพทั่วไป

ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๑๐๓ วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามมาตรา ๕๘ ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าธรรมเนียมเป็นค่าออกโฉนดที่ดิน ค่าออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ค่าหลักเขตที่ดิน และค่ามอบอำนาจในกรณีที่มีการมอบอำนาจแล้วแต่กรณี โดยผู้มีสิทธิในที่ดินจะขอรับโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไปก่อน แต่ยังไม่ชำระเงินค่าธรรมเนียมก็ได้ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดแจ้งการค้างชำระเงินค่าธรรมเนียม ให้ปรากฏในโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์นั้น ถ้าได้ยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมครั้งแรก ให้ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ

๒. กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ

๒.๑ ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗

๒.๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

๑ล๑

(๕) ค่าธรรมเนียมออกโฉนดที่ดิน

(ก) ที่ดินเนื้อที่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ แปลงละ ๕๐ บาท

(ข) ที่ดินเนื้อที่เกิน ๒๐ ไร่ ส่วนที่เกินไร่ละ ๒ บาท เศษของไร่

ให้คิดเป็นหนึ่งไร่

๑ล๑

(๑๐) ค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ด

๑ล๑

(ฉ) ค่ามอบอำนาจ เรืองละ ๒๐ บาท

(ง) ค่าหลักเขตที่ดิน หลักละ ๑๕ บาท ถ้าเป็นการเดินสำรวจหรือสอบเขตทั้งตำบล สำหรับกรณีออกโฉนดคิดเป็นรายแปลง แปลงละ ๖๐ บาท

๓. มาตรการและผลการดำเนินการ

กระทรวงมหาดไทย มีมาตรการในการจัดเก็บอัตราค่าธรรมเนียมกับราษฎร ในกรณีออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒ (๕) และ (๑๐) ดังนี้

๑. กรณีราษฎรมีที่ดินเนื้อที่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ กำหนดให้เสียค่าธรรมเนียมแปลงละ ๑๑๐ บาท
๒. กรณีที่ราษฎรมีที่ดินเนื้อที่เกิน ๒๐ ไร่ ส่วนที่เกินให้เสียค่าธรรมเนียมเพิ่มไร่ละ ๒ บาท เศษของไร่ให้คิดเป็นหนึ่งไร่
๓. กรณีที่ราษฎรได้มอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการสำรวจออกโฉนดที่ดินแทนราษฎรต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นค่ามอบอำนาจ ไร่ละ ๒๐ บาท
๔. ในการจัดเก็บอัตราค่าธรรมเนียมกับราษฎรในกรณีออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินดังกล่าว นั้น มาตรา ๑๐๓ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้กำหนดให้ราษฎรผู้นำทำการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินสามารถรับโฉนดที่ดินไปก่อนได้ โดยยังมีต้องชำระค่าธรรมเนียม แต่ให้ราษฎรต้องชำระค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระในวันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมครั้งแรก